

Utlåtande 2012: RVIII+III (Dnr 328-2329/2011)

Uppmärksammande av Siri Derkerts insatser för konsten i Stockholms offentliga rum

Motion (2011:77) av Tomas Rudin och Tara Twana (båda S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2011:77) av Tomas Rudin och Tara Twana (båda S) om ”Uppmärksammande av Siri Derkerts insatser för konsten i Stockholms offentliga rum” avslås.

Föredragande borgarråden Madeleine Sjöstedt och Joakim Larsson anför följande.

Ärendet

Tomas Rudin och Tara Twana (båda S) yrkar i motion (2011:77) att Siri Derkerts minne tillsammans med hennes insatser för konsten i det offentliga rummet hedras genom att:

- Siri Derkerts plats uppförs på lämplig plats i Stockholm, förslagsvis i nära anslutning till Östermalms tunnelbanestation.
- En skulptur i Siri Derkerts anda uppförs till Siri Derkert på platsen.
- Staden anordnar en konstnärstävling för gestaltning av statyn.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Östermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret har inget i sak att invända mot att en plats eller gata namnges efter Siri Derkert. Kontoret framför att en skulptur till hennes minne bör finansieras av ansvarig nämnd.

Kulturnämnden ställer sig tveksam till att med ett nytt offentligt verk och en tävling hedra en konstnär som redan har gjort sig konstnärligt omistlig genom egen försorg.

Stadsbyggnadsnämnden ställer sig frågande till förslaget i motionen, då det redan finns ett gatunamn efter Siri Derkert, *Siri Derkerts Väg*, i Sköndal. Allt för lika gatu- och platsnamn innebär en stor risk för sammanblandning av namn. Nämnden finner det synnerligen olämpligt med ytterligare ett gatunamn med *Siri Derkert* som förled.

Östermalms stadsdelsnämnd är positiv till förslaget och menar att Siri Derkert genom utsmyckningen av Östermalms tunnelbana har en naturlig koppling till stadsdelen.

Våra synpunkter

Siri Derkerts konstnärskap är mycket betydande, inte minst på grund av de offentliga utsmyckningarna hon utfört i Stockholm. Att Derkerts konstnärskap nyligen förärades en stor retrospektiv utställning talar för sig självt.

Tyvärr verkar motionärerna helt ha missat det faktum - som stadsbyggnadsnämnden framför - att en gata relativt nyligen redan namngivits efter Derkert, *Siri Derkerts väg* i Sköndal. Eftersom gatu- eller platsnamn med likartad benämning kan ge upphov till felorientering med allvarliga konsekvenser för bland annat räddningstjänst, avråder stadsbyggnadsnämnden av princip från detta. En bedömning som vi delar.

Bilaga

Motion (2011:77) av Tomas Rudin och Tara Twana (båda S) om ”Uppmärksammande av Siri Derkerts insatser för konsten i Stockholms offentliga rum”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

Miljöpartiet har inget i sak att invända mot att en plats eller gata namnges efter Siri Derkerts men hänvisar till stadsbyggnadsnämndens utlåtande som menar på att det är stor risk för sammanblandning av namn då det redan idag finns ett gatunamn efter Siri Derkert, *Siri Derkets Väg*, i Sköndal.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2011:77) av Tomas Rudin och Tara Twana (båda S) om ”Uppmärksammande av Siri Derkerts insatser för konsten i Stockholms offentliga rum” avslås.

Stockholm den

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Madeleine Sjöstedt Joakim Larsson

Ulrika Gunnarsson

ÄRENDET

Motionärerna vill hedra Siri Derkerts minne tillsammans med hennes insatser för konsten i det offentliga rummet genom att: Siri Derkerts plats uppförs på lämplig plats i Stockholm, förslagsvis i nära anslutning till Östermalms tunnelbanestation.

En skulptur i Siri Derkerts anda uppförs till Siri Derkert på platsen.

Staden anordnar en konstnärsävling för gestaltning av statyn.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Östermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 februari 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret har inget i sak att anföra kring lämpligheten att en plats uppkallas efter Siri Derkert. Stadens torg och platser förvaltas vanligen av trafiknämnden eller fastighetsnämnden. Östermalmstorg förvaltas av fastighetsnämnden. Om en namngiven plats efter Siri Derkert förses med en skulptur i Siri Derkerts anda, får denna finansieras genom prioriteringar inom den ansvariga nämndens budget. En namnprövningsprocess bör inledas med en skrivelse till stadsbyggnadsnämnden där namnberedningen får utreda lämpligheten att uppkalla en plats efter Siri Derkert. Stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad med vad som anförs i tjänsteutlåtandet.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 9 februari 2012 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 12 december 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturförvaltningen delar motionärernas inställning att Siri Derkert, genom framförallt Östermalms T-banestation, har berikat Stockholm med en av de främsta konst-

närliga offentliga gestaltningarna under 1900-talet. Derkerts poetiskt blåstrade betong är i dag, lika bländande som vid invigningen 1965 – inget tal om saken! Kulturförvaltningen ställer sig dock tveksam till att med ett nytt offentligt verk och en tävling hedra en konstnär som redan har gjort sig konstnärligt omistlig genom egen försorg.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 9 februari 2012 att besluta enligt namnberedningens förslag:

Stadsbyggnadsnämnden beslutar att som svar på motionen åberopa och till kommunfullmäktige överlämna namnberedningens yttrande från den 23 januari 2012.

Stadsbyggnadsnämndens namnberednings tjänsteutlåtande daterat den 23 januari 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Vid sitt sammanträde 2012-01-23 diskuterade namnberedningen en motion av Tomas Rudin (S) och Tara Twana (S) om att uppmärksamma Siri Derkert i Stockholms offentliga rum och beslöt föreslå att motionen avslås.

Tomas Rudin och Tara Twana framhåller Siri Derkets insatser för konsten i det offentliga rummet i Stockholm, bl.a. på Östermalms tunnelbanestation, och föreslår att en plats i närheten av stationen namnges efter henne och att en skulptur i hennes anda uppförs på platsen.

Namnberedningen ställer sig frågande till förslaget i motionen, då det redan finns ett gatunamn efter Siri Derkert, *Siri Derkets Väg*, i Sköndal. Detta namn beslutades av stadsbyggnadsnämnden 2008-04-03 och fastställdes av kommunfullmäktige 2008-09-08. Alltför lika gatu- och platsnamn innebär en stor risk för sammanblandning av namn, vilket försvårar kommunikation om platser och innebär stor risk för felorientering, något som kan få allvarliga konsekvenser för bl.a. räddningstjänsten. Därför vore det synnerligen olämpligt med ytterligare ett gatunamn med *Siri Derkert* som förled.

Namnberedningen rekommenderar potentiella motionärer att undersöka redan fastställda gatunamn innan motioner om nya gatunamn lämnas in. Gatunamn fastställda före 2005 finns i boken Stockholms gatunamn. Namn som fastställts senare i detaljplaner som vunnit laga kraft kan enkelt sökas fram ur databasen på http://kartor.stockholm.se/bios/dpwebmap/cust_sth/sbk/sthlm_sse/DPWebMap.html. Dessutom är stadsbyggnadskontorets stadsmättningsavdelning behjälplig när det gäller frågor om föreslagna och beslutade gatunamn.

För övrigt vill namnberedningen understryka att memorialnamn, dvs. namngiv-

ning av en gata eller plats för att hedra en viss person, generellt kan sägas vara resultat av en bakvänd och onaturlig namngivning, eftersom det då inte handlar om att stadens invånare behöver ett namn för en viss plats utan det omvända, att ett visst namn föreslås, för vilket man behöver finna en lämplig plats. Stockholms innerstad är mycket namntät och det finns ingen plats i närheten av Östermalms tunnelbanestation som av kommunikativa skäl eller orienteringsskäl behöver ett namn

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 9 februari 2012 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 januari 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till att staden lyfter fram inflytelserika kvinnor när allmänna platser namnsätts. Enligt förvaltningen är det viktigt att uppmärksamma kvinnor eftersom de ofta förbisetts i historieskrivningen. När en plats namnges efter en person, anser förvaltningen, att det också finns en poäng med att personen har en anknytning till platsen. Detta bidrar till att platsens historia lyfts fram i det fysiska rummet och på så vis stärker platsens identitet. Faktumet att Siri Derkert gjort mycket för den offentliga konsten på Östermalm anser förvaltningen gör det motiverat att koppla hennes namn till någon plats inom stadsdelen. Om någon lämplig plats identifieras har förvaltningen inget att invända mot att en skulptur uppförs och att en konstnärsstävling genomförs.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2011:77

2011:77

**Motion av Tomas Rudin och Tara Twana (båda S) om
uppmärksammande av Siri Derkerts insatser för kon-
sten i Stockholms offentliga rum**

Dnr 328-2329/2011

Siri Derkert föddes i Stockholm 1888. Hon utbildades vid Althins målarskola och på konstakademin innan hon fortsatte sina konststudier i Paris. Med utställningen Rörelser i alla riktningar 1960 blev Derkert den första kvinnan att någonsin med egen separatställning på Moderna museet i Stockholm. Hennes verk visades också på bland annat Nationalmuseum, Skissernas museum och Göteborgs konstmuseum. Derkerts konstnärskap har under året präglat stockholmarens vardag mer än de flesta av oss tänker på. Det är Derkerts utsmyckningar som finns på Makelius Sverigehuset, det är Derkerts betongkonst vi ser på Östermalms tunnelbanestation och det är Derkerts kvinnopelare som finns på övre plan vid T-centralen. Siri Derkert var en av 1900-talets konstnärliga förgrundsgestalter och hennes betongkonst vid Östermalms tunnelbanestation från 1965 är en erkänd brytpunkt för konsten i det offentliga rummet.

2013 är det 40 år sedan Siri Derkert gick bort. För att hedra hennes minne och de insatser hon gjort för konsten i det offentliga rummet i Stockholm föreslår vi att

1. Siri Derkers plats uppförs på lämplig plats i Stockholm, förslagsvis i nära anslutning till Östermalms tunnelbanestation.
2. En skulptur i Siri Derkerts anda uppförs till Siri Derkerts på platsen.
3. Staden anordnar en konstnärstävling för gestaltning av statyn.

Stockholm den 28 november 2011

Tomas Rudin

Tara Twana

